

Eindadvies Saxion Hogeschool

24 oktober 2016

1. Inleiding

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van:

- de prestatieafspraken zoals vastgelegd in de beschikking van 3 november 2012,¹
- de rapportage over het Centre of expertise Tech Your Future van 12 april 2016,
- de rapportage over het Centre of expertise Tech For Future van 13 april 2016,
- de rapportage van Saxion Hogeschool van 25 mei 2016 over voornoemde prestatieafspraken van 3 november 2012 in het jaarverslag 2015, en
- de notitie met aanvullende informatie van Saxion Hogeschool van 21 september 2016.

De commissie heeft op 15 september 2016 een gesprek gevoerd met het College van Bestuur van Saxion Hogeschool (hierna Saxion). Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft Saxion de rapportage toegelicht. Tevens heeft de commissie op 9 mei 2016 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van het Centre of expertise Tech Your Future en heeft de commissie op 9 mei 2016 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van het Centre of expertise Tech For Future.

In dit advies geeft de commissie – op basis van de schriftelijke informatie en het gevoerde gesprek – haar oordeel over de resultaten van bovengenoemde afspraken.

In dit advies komen achtereenvolgens aan de orde:

- het oordeel van de commissie over de geboekte resultaten voor de in 2012 ten aanzien van onderwijs en onderzoek (profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie) geformuleerde ambities;
- het oordeel van de commissie over de geboekte resultaten voor de in 2012 ten aanzien van onderwijskwaliteit en studiesucces geformuleerde ambities;
- het eindadvies van de commissie aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De commissie merkt op dat het voorstel voor de prestatieafspraken van Saxion in 2012 door haar is beoordeeld als 'zeer goed'. In 2012 heeft Saxion ambities geformuleerd voor de verplichte indicatoren bij onderwijskwaliteit en studiesucces. Bijlage 1 bevat een overzicht van de realisatie in 2015.

---

¹ De prestatieafspraken afgesloten met de Hogeschool Edith Stein is met de integratie van deze hogeschool in Saxion Hogeschool (in 2013) eveneens geïntegreerd in de prestatieafspraken met Saxion Hogeschool.

2. Profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie

2.1 Profilering onderwijs

Onderwijsdifferentiatie

De ambities van Saxion met betrekking tot de differentiatie van het onderwijs hadden betrekking op het ontwikkelen van enkele driejarige vwo-trajecten, het doorontwikkelen van het honoursonderwijs en het versterken van internationalisering.

De commissie constateert ten aanzien van de driejarige trajecten dat deze in 2014 werden geïntroduceerd, exclusief voor vwo'ers. Daaronder was een Engelstalige variant, mede gericht op internationale studenten. Saxion geeft aan dat ze evenwel te maken heeft met het gegeven dat de belangstelling voor vwo-routes in de praktijk gering is. Dit is het geval bij Bedrijfskunde MER (Management, Economie en Recht) en de academische Pabo. De start van de nieuwe vwo-route Toegepaste Psychologie in het studiejaar 2015/2016 is om deze reden voorlopig uitgesteld.

Voor getalenteerde studenten biedt Saxion, in het kader van haar Saxion Top Talent Programma, zeven op verbreding gerichte honoursprogramma's en negen op verdieping gerichte excellentietrajecten. Saxion heeft gewerkt aan de ontwikkeling van een brede bacheloropleiding 'Liberal Arts and Sciences', die het karakter zal hebben van een University College, maar deze opleiding is nog niet van de grond gekomen. De vertraging wordt mede veroorzaakt door een discussie over de implicaties van de beleidsregel macrodoelmatigheid voor de start van de opleiding.

Aan haar internationaliseringsambities heeft Saxion gewerkt door internationale competenties van studenten te versterken via 'internationalisation@home' en het bevorderen van studentenmobiliteit binnen de internationale netwerken van Saxion. Daarbij biedt Saxion met short degree programma's aan buitenlandse studenten de mogelijkheid om, op basis van elders genoten onderwijs, vrijstellingen te verwerven en zo een één tot twee jaar durende opleiding te volgen op bachelorniveau. Saxion biedt veertien vierjarige bacheloropleidingen, veertien Short Degree Programmes en vier masteropleidingen in de Engelse voertaal.

Onderwijsaanbod

Saxion heeft een breed palet aan opleidingen, passend bij het profiel van Saxion als brede hogeschool met een sterke oriëntatie op de regio. Saxion biedt, naast het bacheloronderwijs, korte programma's (onder andere Associate degrees, AD's), honoursonderwijs, en masters (zowel bekostigde als niet-bekostigde) met deeltijdse en flexibele varianten. De nieuwe opleidingen die Saxion in lijn met haar prestatieafspraken en haar Strategisch Plan 2012-2016 heeft ontwikkeld sluiten goed aan bij het inhoudelijke zwaartepunt Living Technology/High Tech Systems & Materials. Zo is een aantal nieuwe masteropleidingen ontwikkeld, waaronder Textile product management, Nanotechnology, een Europese masteropleiding Care & Technology en een masteropleiding Business Administration (met een hightech-profiel).

In het techniekdomein heeft Saxion enkele relatief kleine verwante bacheloropleidingen samengevoegd tot bredere opleidingen. Verder is in 2015 de verbrede opleiding Social Work van start gegaan. Deze verbreding is onderdeel van de landelijk in gang gezette conversie van opleidingen; ze leidt daarnaast ook tot het verminderen van het omzwaaien door studenten (switch). De inspanningen op het gebied van techniekopleidingen, gekoppeld aan de twee Centres of expertise op dit gebied (zie Bijlage 2), hebben eraan bijgedragen dat Saxion aanzienlijk meer techniekstudenten heeft weten aan te trekken. Saxion draagt daarmee goed bij aan de invulling van het

Masterplan Bèta & Technologie. Praktijkgericht onderzoek is bovendien goed verankerd in alle opleidingen van Saxion.

Saxion heeft het ontwikkelen en aanbieden van Ad-opleidingen voortvarend ter hand genomen vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en regionale betrokkenheid. In samenwerking met het werkveld en de ROC's biedt Saxion Ad's aan in voltijdse en deeltijdse varianten – gericht op respectievelijk mbo-ers en op werkenden. Op provinciaal niveau is hiervoor een convenant gesloten met de betrokken hogescholen en ROC's. Om beter in te kunnen spelen op de specifieke wensen van deeltijdstudenten en hun werkgevers heeft Saxion alle deeltijdopleidingen gebundeld in de Saxion Parttime School (SPS). Met de SPS werkt Saxion aan flexibel en modulair ingericht deeltijdonderwijs, mede dankzij de subsidie die is verkregen in het kader van de pilot Flexibilisering en het experiment Vraagfinanciering van het ministerie van OCW.

2.2 Onderzoek en valorisatie

Zwaartepuntvorming

Saxion streeft als *University of Applied Sciences* naar een onderscheidend profiel dat is verbonden aan het thema Living Technology. In de onderzoeksagenda van Saxion staan drie roadmaps centraal (Areas & Living; Health & Wellbeing; Smart Industry). De commissie stelt vast dat Saxion met een aantal nieuwe lectoraten en nieuwe masteropleidingen, alsook met de nieuwe High Tech Open Innovatie Labs en de Lego Education Innovation Studio, conform de prestatieafspraken aan versterking van dit zwaartepunt heeft gewerkt.

Deze focus past goed in het Topsectorenbeleid van het kabinet en de ambitie van de regio Oost-Nederland op het gebied van high tech systemen en materialen. Saxion is daarbij als consortiumpartner met een aantal van haar onderzoeksprojecten goed aangehaakt bij nationale en Europese onderzoekagenda's en de bijbehorende ondersteuningsprogramma's Horizon 2020, EFRO, Interreg en RAAK.

Met ruim veertig lectoraten bestrijkt Saxion een breed kennisterrein. De twee Centers of expertise waar Saxion aan deelneemt (zie Bijlage 2) zijn broedplaatsen voor kennisontwikkeling en –disseminatie op het gebied van techniekonderwijs, respectievelijk hightech systemen en materialen. Mede door een nieuw intern kwaliteitszorgsysteem onderzoek dat aansluit bij het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek werkt Saxion aan versterking van de landelijke en internationale zichtbaarheid van haar onderzoek en de systematische verbetering van de onderzoekskwaliteit.

Valorisatie

De nadruk van het door Saxion gekozen zwaartepunt Living Technology ligt op multidisciplinair samenwerken rond de technologische oplossingen van maatschappelijke vraagstukken. De ambities van Saxion hadden betrekking op het stimuleren van ondernemerschap, spin-offs en doorgroeiende bedrijven en het versterken van technologische innovatie via haar expertisecentra. Daarbij wilde Saxion blijven aansluiten bij de sociaal-economische agenda van de gemeente/regio. Ten behoeve van de partijen in de onderwijskolom werd samen met de Universiteit Twente, Windesheim en Edith Stein het Centre of expertise TechniekOnderwijs ontwikkeld.

De opleidingen, lectoraten en de twee Centres of expertise van Saxion zijn sterk met de buitenwereld verbonden; zowel met Oost-Nederland als met de (Eu)regio en de rest van de wereld. Saxion werkt veelvuldig samen met het bedrijfsleven, de overheden en de maatschappelijke instellingen in de regio Oost-Nederland (Twente en de Stedendriehoek).

De commissie ziet vele voorbeelden van initiatieven die Saxion heeft genomen om studenten en medewerkers enthousiast te maken voor ondernemerschap. Ondernemerscompetenties vormen een vast onderdeel van het curriculum. In het Saxion Startup Center krijgen studenten de mogelijkheid om onder begeleiding af te studeren in en op hun eigen bedrijf. Voor ondersteuning van studenten die hun bedrijf willen starten heeft Saxion de beschikking over een pre-seed fonds waaruit renteloze (persoonlijke) leningen kunnen worden verstrekt aan start-ups. Ten behoeve van business development verleent Saxion via Kennispark Twente ondersteuning aan start-ups bij de bescherming van kennis, het oprichten van een eigen bedrijf, het aantrekken van financiering en het ontwikkelen van een bestendig bedrijfsmodel. Saxion is actief in regionale business accelerators op het gebied van hightech, respectievelijk life science & health en schone technologie. Om de hogeschool deel te kunnen laten nemen in spin-offs van onderzoek is in 2015 de holding Saxion Valorisatie Enterprise BV (SAVaE) opgericht. Gelijktijdig is ook het Octrooifonds ingericht, waaruit Saxion financieel kan bijdragen aan het schrijven en indienen van octrooiaanvragen.

2.3 Voortgang ten aanzien van profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat Saxion goede voortgang heeft gemaakt in het realiseren van de ambities met betrekking tot de profilering van haar onderwijsaanbod. De inspanningen die Saxion zich heeft getroost om het onderwijsaanbod te differentiëren, sluiten naar de mening van de commissie goed aan bij de grote studentendiversiteit binnen Saxion en haar academies. De commissie spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop Saxion het Living Technology profiel laat doorklinken in het opleidingsaanbod en het praktijkgerichte onderzoek. De commissie constateert dat Saxion met haar praktijkgerichte onderzoek een goede bijdrage levert aan de invulling van de Human Capital Agenda van met name de topsector High Tech Systems & Materials en aan het Techniekpact. De twee Centres of expertise zijn erin geslaagd de ambities neergelegd in de prestatieafspraken waar te maken.

Volgens de commissie geeft het brede palet van op valorisatie en ondernemerschap gerichte activiteiten aan dat Saxion haar ambities op het gebied van kennisvalorisatie op een vooruitstrevende manier waarmaakt.

3. Onderwijskwaliteit en studiesucces

3.1 Kwaliteit en excellentie

Saxion koos in de prestatieafspraken als indicator voor de kwaliteit van het onderwijs de studenttevredenheid zoals gerapporteerd in de Nationale Studenten Enquête (NSE). De commissie stelt vast dat 75% van de Saxion studenten tevreden dan wel zeer tevreden is over de opleidingen in het algemeen en dat de score op studenttevredenheid 7,2 is. Daarmee haalt Saxion in 2015 ruim de gestelde streefwaarde. Saxion merkt nog wel op dat, ondanks verschillende verbeteracties, de tevredenheid bij de studenten over de meer randvoorwaardelijke onderwerpen als planning en verroostering nog niet de gewenste waarde heeft en daarmee voor Saxion een aandachtspunt blijft.

Voor het onderwerp werkveld-tevredenheid had Saxion een aanvullende prestatieafspraken gemaakt: een score 7,5 wat betreft tevredenheid. Saxion meldt dat de gerealiseerde score van 7,2 onder meer kan worden herleid naar het gegeven dat externe stage- en afstudeerbegeleiders aangeven behoefte te hebben aan meer ondersteuning en richtlijnen voor het begeleiden en beoordelen van studenten. De commissie constateert dat Saxion recent maatregelen heeft genomen (zoals het invoeren

van een stage checklist), waarmee opleidingen een en ander kunnen evalueren en verbeteren. De eerste resultaten wijzen op hogere werkveld-tevredenheidsscores.

Conclusie

De commissie concludeert dat Saxion erin is geslaagd haar ambitie ten aanzien van de studenttevredenheid te realiseren. De commissie beoordeelt de resultaten ten aanzien van het aspect kwaliteit en excellentie als positief.

3.2 Studiesucces

De commissie constateert dat zowel de uitval in het eerste jaar als de switch (dat wil zeggen de switch binnen de instelling na het eerste studiejaar) stabiel zijn gebleven in vergelijking met de situatie bij het afsluiten van de prestatieafspraken. Saxion had ingezet op het handhaven van de waarden voor uitval en switch die bij het afsluiten van de prestatieafspraken werden gemeten. De uitval is 26,2% en ligt vrijwel op het nagestreefde maximum van 26%. De switch ligt met 11,6% onder het nagestreefde maximum van 13%. In samenhang bezien wijzen de behaalde uitkomsten derhalve niet op een stijging van uitval en switch als gevolg van de tot 54 studiepunten verhoogde norm voor het bindend studieadvies die de academies van Saxion na 2012 zijn gaan hanteren. Ten aanzien van het bachelorrendement (dat wil zeggen het bachelorrendement van herinschrijvers bij dezelfde instelling na C+1 jaar, dat is de nominale studietijd plus een jaar) is het beeld minder positief. Het rendement is gedaald van 63% (nulmeting) naar 57,5% en is daarmee ruim onder de streefwaarde van 68% gebleven.

Saxion rapporteert over de volgende maatregelen die ze ter verbetering van het studiesucces heeft getroffen. De studieloopbaanbegeleiding voor zittende studenten is geïntensiveerd en de studeerbaarheid van de opleidingen is verbeterd door middel van een groot aantal maatregelen, zoals herontwerp van onderwijs, betere inrichting van tentamenroosters, studentenbegeleiding bij struikelvakken, flexibilisering van hertentamens en vermindering van examenstuwmeren bij studenten. Het Saxion Studiesuccescentrum coördineert en ondersteunt deze interventies Saxion-breed. Verder poogt Saxion aspirant-studenten tot een bewuster studiekeuze te bewegen met behulp van betere voorlichting, meeloopdagen, study try-outs, alsmede studiekeuzegesprekken aan de hand van een studiekeuzecheck, waardoor een betere match tussen student en opleiding mogelijk is.

Saxion betoogt voorts dat ze als hogeschool in de afgelopen jaren fors heeft geïnvesteerd in zowel het niveau als de inhoud van de opleiding; de lat is hoger gelegd en het bindend studieadvies (BSA) is hierop bijgesteld. Ze voert aan dat de kwaliteit van de opleidingen is gestegen met een hogere waardering van studenten en een verbeterde score op de standaarden van het accreditatiestelsel. Bij meerdere opleidingen zijn kwaliteitsverbeteringen ingevoerd, veelal in de vorm van nieuwe, gedetailleerdere eisen aan (eind-)werkstukken van studenten. Zo is gewerkt aan de versterking van het onderzoekend vermogen bij studenten, inclusief het daarbij behorende reflectieve vermogen. De student dient, meer dan voorheen, in de eindfase van de opleiding ten toon te kunnen spreiden dat haar/zijn onderzoekend en reflectief vermogen tot het gewenste niveau is gegroeid. Dit heeft bij verschillende opleidingen geleid tot extra beoordelingsmomenten, vooral in de afstudeerfase.

De commissie constateert dat Saxion de volgende factoren noemt die het resultaat hebben beïnvloed. Allereerst meldt Saxion haar ervaring dat meer tijd nodig is om de beoogde verbetering van het studiesucces te bewerkstelligen. Saxion betoogt dat de in de periode 2012-2014 getroffen maatregelen pas zichtbaar zullen zijn bij de na 2012 ingestroomde cohorten; ze hebben onvoldoende invloed op het cohort 2010, dat het

uitgangspunt vormde voor de rendementsambitie. Het cohort 2010 was ten tijde van het opstellen van de ambitie in 2012 al twee jaar onderweg, zodat het belangrijke eerste studiejaar buiten bereik bleef.

Saxion geeft tevens te kennen dat de interventies gericht op verbetering van kwaliteit van eindniveau weliswaar de lat op de juiste hoogte hebben gelegd, maar bij vooral de studenten in de afstudeerfase tot studievertraging kunnen leiden, met directe gevolgen voor het bachelorrendement gemeten na vijf (C+1) jaar. Daarbij wijst Saxion op de toename van studieduur bij afstudeerders. Saxion voert verder aan dat ze relatief veel eerste-generatiestudenten en veel studenten met een functiebeperking heeft en dat dit een nadelig effect heeft op rendement en uitval.

De commissie heeft de volgende overwegingen ten aanzien van de bovenstaande factoren. De commissie constateert over de volle breedte van het hbo een spanningsveld tussen toegankelijkheid, kwaliteit en studiesucces. Dit speelt het sterkst bij de hogescholen die een zeer diverse studentenpopulatie hebben. De commissie tekent daarbij aan dat vanuit het hbo bij het maken van de prestatieafspraken al expliciet aandacht is gevraagd voor dit zogeheten hbo-trilemma. De commissie onderkent dat de impact van de verhoogde kwaliteitseisen moeilijker bleek in te schatten dan gedacht; veel hogescholen hebben hun ambities bij studiesucces niet kunnen realiseren. Daarbij komt dat een aantal instellingen op onderdelen last heeft gehad van vertraagde wet- en regelgeving. De commissie heeft deze voor het hbo generieke factoren die de resultaten op het gebied van studiesucces beïnvloed hebben, meegenomen in haar overwegingen. De commissie onderkent dat de hogere eisen aan het eindniveau van afstudeerders ertoe kunnen hebben bijgedragen dat studenten langer over hun studie zijn gaan doen. De commissie heeft waargenomen dat het verschil tussen het rendement na vijf jaar en het rendement na zes jaar de laatste jaren is toegenomen. De commissie ziet dit als een indicatie dat bij steeds meer studenten het moment van afstuderen is uitgesteld, mogelijk onder invloed van de hogere kwaliteitseisen. De commissie stelt vast dat bewijs voor de door Saxion geclaimde verbetering van de kwaliteit en inhoud van de opleidingen kan worden afgeleid uit het relatief grotere aantal keren dat de score 'goed' is toegekend bij de accreditatie van de Saxion opleidingen in de afgelopen jaren.

De commissie acht daarnaast de volgende factoren van belang. De samenstelling van de studentenpopulatie is, zoals Saxion betoogt, mede van invloed op het gerealiseerde studiesucces. De bacheloropleidingen van Saxion hebben een relatief hoge instroom vanuit het mbo, ook in vergelijking met andere grote brede hogescholen. Ongeveer een derde van de instroom is afkomstig uit het mbo, en dit percentage is in de afgelopen jaren gestegen. Het percentage van de instroom vanuit het vwo is bij Saxion licht gedaald tot een niveau van ongeveer 7% van de instroom; het ligt op een veel lager niveau dan bij vergelijkbare hogescholen. Het percentage van de instroom met een niet-westerse allochtone achtergrond is bij Saxion relatief constant en ligt op een niveau van ongeveer 12%, weliswaar lager dan bij de Randstad-hogescholen, maar drie tot vier procentpunten hoger dan bij andere brede hogescholen. De commissie beschikt niet over gegevens met betrekking tot het aantal eerste-generatie studenten of hun studiesucces en kan derhalve niet vaststellen in hoeverre Saxion in dit opzicht afwijkt van andere hogescholen. De samenstelling van de studentenpopulatie van Saxion en de veranderingen daarin, in combinatie met de hogere eisen gesteld aan het eindniveau, hebben naar het oordeel van de commissie een additioneel neerwaarts effect gehad op de mate van doelbereiking ten aanzien van studiesucces.

De commissie stelt vast dat de ambitie voor rendement niet is behaald, en dat de in 2015 bereikte waarde ver verwijderd ligt van de streefwaarde. Wat betreft de mate van

doelbereiking bij het bachelorrendement constateert de commissie dat Saxion achterblijft bij andere hogescholen. Hierbij heeft, zo stelde de commissie al vast, de diversiteit van de instroom een versterkend neerwaarts effect gehad. De commissie stelt vast dat het rendement vanaf 2012 een dalend verloop kent, maar constateert tevens een stijging van het propedeuserendement met meer dan tien procentpunten in de afgelopen vier jaar. De commissie ziet dit als indicatie van een ontwikkeling ten goede.

Conclusie

De commissie concludeert dat de ambities ten aanzien van de indicatoren uitval en switch zijn gerealiseerd maar dat de ambitie ten aanzien van het bachelorrendement niet is gerealiseerd. Niettemin beoordeelt de commissie, alles overwegende en na toelichting door de instelling, de resultaten ten aanzien van het aspect studiesucces als positief.

3.3 Maatregelen met betrekking tot onderwijsintensiteit, docentkwaliteit en indirecte kosten

De commissie constateert ten aanzien van de maatregelen ter bevordering van de onderwijskwaliteit het volgende.

Saxion heeft zich de afgelopen jaren fors ingespannen op het gebied van de professionalisering van haar medewerkers. Het aandeel van de docenten met een masterdiploma is in de jaren gestaag gegroeid van 61% naar 79% en ruim boven de streefwaarde van 71% uitgekomen. Deze groei komt deels doordat zittende docenten in de afgelopen jaren een masteropleiding hebben gevolgd, en deels door een strikt beleid gericht op het aanstellen van masteropgeleide docenten. Voor de professionalisering van het onderwijzend personeel werkt Saxion aan certificering. Zo groeit het percentage docenten met certificeringen in didactiek en examinering gestaag. Daarnaast werkt Saxion ook aan certificering voor de thema's e-Learning, Engelse taalvaardigheid, onderzoekvaardigheden en studieloopbaanbegeleiding en zijn, wat dat laatste betreft, basiseisen voor studieloopbaanbegeleiding geformuleerd, waaronder de eis dat studieloopbaanbegeleiders gecertificeerd moeten zijn. Voor de verdere versterking van de onderzoekskwaliteit van het onderwijzend personeel richt het Saxionbeleid zich daarnaast op verhoging van het aantal gepromoveerde docenten. Saxion rapporteert dat eind 2015 het percentage gepromoveerde docenten 11% bedroeg en daarmee boven de streefwaarde van 10% is uitgekomen. Voor de medewerkerstevredenheid had Saxion zichzelf een ambitie van 7,7 opgelegd, vast te stellen in het medewerkerstevredenheidsonderzoek. De realisatie is in 2015 op 7,9 – dus hoger – uitgekomen.

Saxion heeft ervoor gezorgd dat alle voltijd bacheloropleidingen in studiejaar 2015-2016 curricula aanbieden die voldoen aan de eis van een minimum van twaalf geprogrammeerde contacturen per week in het eerste jaar. Dit betreft ook de opleidingen die, op onderwijsinhoudelijke gronden, een relatief omvangrijke stage in het eerste jaar hebben.

Ten aanzien van de maatregelen die zijn vastgelegd in de prestatieafspraken over de indirecte kosten kan worden vastgesteld dat de verhouding onderwijzend personeel versus onderwijsondersteunend personeel (OP/OOP ratio) met 1,77 ruim boven de ambitie (1,50) ligt.

Conclusie

De commissie concludeert dat Saxion haar ambities ten aanzien van de docentkwaliteit, de onderwijsintensiteit en de indirecte kosten heeft gerealiseerd. De commissie

beoordeelt de resultaten ten aanzien van het aspect maatregelen ter bevordering van de onderwijskwaliteit als positief.

3.4 Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovengenoemde overwegingen wijst de commissie op de volgende factoren. Saxion heeft zich in de afgelopen vier jaar in het kader van de prestatieafspraken sterk ingespannen om het studiesucces te verbeteren. Daartoe had ze een hoge ambitie ten aanzien van het bachelorrendement gesteld. Ondanks de genomen maatregelen heeft dit rendement zich in de afgelopen periode ongunstig ontwikkeld. Wel wijst de commissie op het feit dat Saxion ten aanzien van alle andere verplichte indicatoren haar doelen vaak ruimschoots heeft behaald.

De commissie heeft met name waardering voor de grote sprong bij docentkwaliteit en het afgewogen pakket aan organisatorische maatregelen en pedagogisch-didactische interventies dat is ingezet om het studiesucces van de relatief heterogene studentenpopulatie te vergroten. De ontwikkeling in de studievoortgang van de 'post-2010 cohorten' duidt erop dat het bachelorrendement zich in de goede richting ontwikkelt.

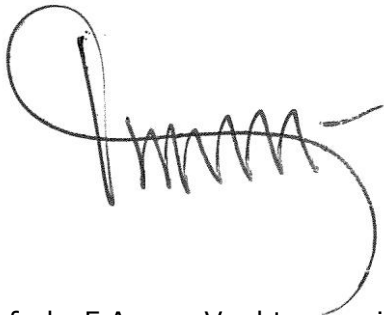
4. Advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

In verband met het vaststellen van de gevolgen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van het Besluit experiment prestatiebekostiging (Staatsblad 2012, 534) komt de commissie op grond van de beoordeling van de rapportage van Saxion Hogeschool tot het volgende advies aan de minister van OCW.

De commissie beoordeelt de resultaten ten aanzien van:

1. het aspect kwaliteit en excellentie als positief,
2. het aspect studiesucces als positief, en
3. het aspect maatregelen als positief.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

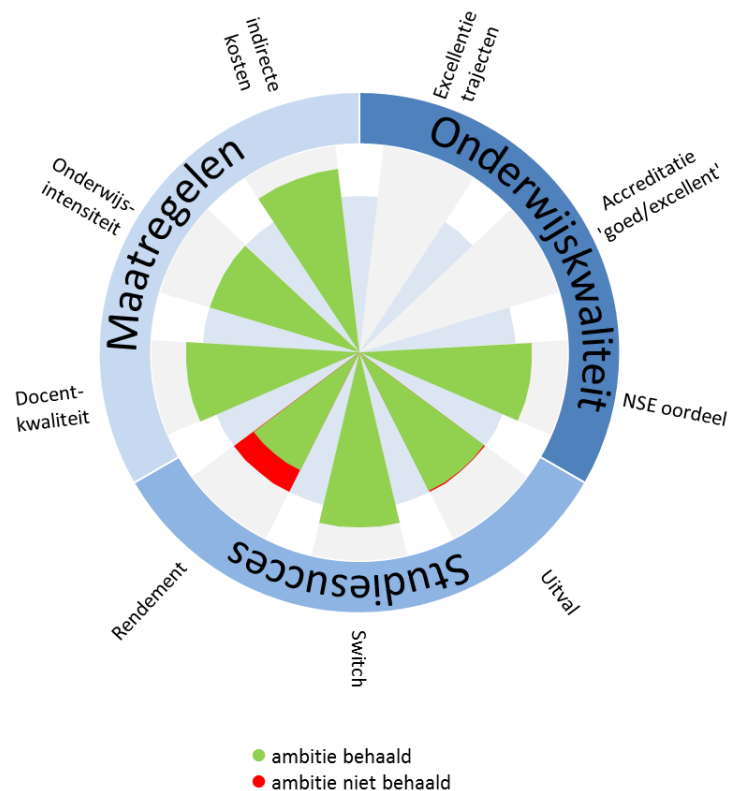

Bijlage 1

Scores verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie	realisatie 2015
Uitval	26	26,0	26,2
Switch	13	13,0	11,6
Bachelorrendement	63	68,0	57,5
Studentoordeel (NSE)	65	68,0	75,1
Docentkwaliteit	61	71	78,9
Onderwijsintensiteit	4	0	0
Indirecte kosten; ratio OP/OOP	1,38	1,50	1,77

Ratio realisatie 2015 en ambitie

In bovenstaande figuur wordt de realisatie op de verplichte indicatoren weergegeven in relatie tot de ambitie op die indicatoren. Als de realisatie de ambitie overstijgt is het segment groter dan de binnenste cirkel. Blijft de realisatie achter bij de ambitie dan kleurt het niet behaalde deel van de ambitie rood. Hoe groter het rode gedeelte hoe verder de realisatie relatief van de ambitie verwijderd is gebleven.

Bijlage 2

Voortgang Centres of expertise

Centre of expertise Tech Your Future

Overwegingen ten aanzien van de integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek

De commissie constateert dat het CoE een veelheid aan activiteiten uitvoert, waaronder diverse onderzoeksprojecten. Het CoE heeft de ambitie om uit te groeien naar een landelijk centrum voor de ontwikkeling van onderwijsmaterialen en nascholing van docenten. Het CoE is zichtbaar en actief in het werkveld, en wordt gewaardeerd. Een aandachtspunt blijft het transparant maken van de opbrengsten van het CoE. Welke impact kan en wil het CoE hebben? Het CoE verricht hier onderzoek naar en organiseert feedback van stakeholders. De commissie benadrukt het belang van het borgen van het vraaggerichte karakter van het CoE en constateert dat het CoE zich op dit criterium in *de valideringsfase*² bevindt. De commissie benoemt als aandachtspunt het aantoonbaar vergroten van de impact.

Overwegingen ten aanzien van de cofinanciering en publiek-private(-publieke) samenwerking

Het CoE werkt - als procesregisseur, in publiek-publiek-private samenwerking - primair samen met het onderwijs; met ondernemingen heeft de samenwerking een getrappt karakter. De instelling in 2015 van een Academic Board heeft bij de partners acceptatie van de rol van het CoE en de rolverdeling daarbinnen verbeterd. De combinatie van Academic Board en Adviesraad zorgt voor adequate sturing in de publiek-publiek-private samenwerking. Er is veel in-kind cofinanciering van scholen uit po, vo en mbo en ondernemingen en de provincie draagt in cash bij. De commissie stelt vast dat dienstverlening voor het werkveld een derde geldstroom heeft aangeboord, maar dat dit uiteindelijk een beperkte bijdrage aan het financieel resultaat zal betekenen. Het CoE blijft vooralsnog sterk afhankelijk van publieke middelen. De commissie constateert dat het CoE zich op dit criterium in *de valideringsfase* bevindt, en benoemt als expliciet aandachtspunt het ontwikkelen van modellen om het CoE als publiek-publiek-private organisatie ook op lange termijn financieel levensvatbaar te maken.

---

² De commissie maakt gebruik van *het fasenmodel publiek-private samenwerking in het beroepsonderwijs*. In dat model worden vijf fasen van ontwikkeling onderscheiden: 1: Starten; 2: Ontwikkelen; 3: Valideren; 4: Uitbreiden; 5: Onderhouden. Voor meer informatie over dit model: zie www.rcho.nl of www.publiekprivaatsamenwerken.nl.

Centre of Expertise Tech For Future

Overwegingen ten aanzien van de integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek

De commissie constateert dat de in 2014 gestelde doelen ruimschoots zijn behaald, waarbij vooral het aantal valorisatieprojecten de verwachtingen overtreft. Het CoE heeft het praktijkgerichte hightech onderzoek in Oost-Nederland een gezicht gegeven en is daar het aanspreekpunt voor geworden. Een voorbeeld van de kracht van het CoE is het in 2015 in het kader van Horizon 2020 toegewezen project van € 460.000,-. De commissie constateert dat het CoE zich op dit criterium in *de uitbreidingsfase*³ bevindt, en benoemt als aandachtspunt het intensiveren en uitbreiden van de activiteiten.

Overwegingen ten aanzien van de cofinanciering en publiek-private(-publieke) samenwerking

Het CoE betreft de private partners via een business-, program-, research-, of onderwijspartner; de onderwijspartners zijn via een onderling samenwerkingsverband verbonden. Het midden- en kleinbedrijf en andere partners investeerden in de periode 2013-2016 fors, zowel in-kind als cash. De beoogde cofinanciering is hiermee ruimschoots gerealiseerd. Voor de toekomst ziet het CoE voor zich dat het CoE in eerste instantie is gebaseerd op 1e en 2e geldstroomfinanciering, later aan te vullen met inkomsten uit contractonderwijs- en onderzoek. De commissie constateert dat het CoE zich op dit criterium in *de uitbreidingsfase* bevindt; het voor een langdurige periode binden van de partners is hierbij een aandachtspunt. Voor de verduurzaming vindt de commissie het van belang dat het CoE zich inspant om versneld - dat wil zeggen, eerder dan 2020 - aanvullende financiering uit contractonderwijs- en onderzoek te realiseren.

---

³ De commissie maakt gebruik van *het fasenmodel publiek-private samenwerking in het beroepsonderwijs*. In dat model worden vijf fasen van ontwikkeling onderscheiden: 1: Starten; 2: Ontwikkelen; 3: Valideren; 4: Uitbreiden; 5: Onderhouden. Voor meer informatie over dit model: zie www.rcho.nl of www.publiekprivaatsamenwerken.nl.